

SIA "Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra" informatīvais materiāls sabiedrībai

Informatīvais materiāls izstrādāts atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumu Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” 69.punkta prasībām un paredzēts, lai informētu apkārtnes iedzīvotajus, komersantus un organizācijas par rīcību rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumos SIA "Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra" teritorijā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

Informācija par objektu

Objekta izvietojums – Daugavpils, Jelgavas ielā 2A

Uzņēmuma īpašnieks - SIA "Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra"

Atbildīgā persona – SIA "Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra" valdes loceklis Andrejs Kovalčuks

Objekta darbības apraksts

Naftas produkti un sašķidrinātā naftas gāze (SNG) naftas bāzei tiek piegādāti ar dzelzceļa transportu, izlieti rezervuāros glabāšanai un pārkrauti patēriņtājiem autocisternās. Naftas bāzē bīstamo vielu saņemšanai ir paredzēta dzelzceļa noliešanas estakāde, tehnoloģiskā sūkņu stacija un kompresori. Bīstamo vielu glabāšanai ir paredzēti virszemes vertikālie, horizontālie rezervuāri, kā arī pazemes un virszemes spiedtvertnes un izsniegšanai – autocisternu uzpildes iekārtas ar tehnoloģisko sūkņu staciju. Naftas produktu un SNG uzglabāšanai izmanto rezervuāru parkus, kas sastāv no 33 rezervuāriem ar kopējo ietilpību 10509 m³.

Informācija par bīstamām vielām

Propāns – butāns (1.kategorijas sašķidrinātā uzliesmojošā gāze, H220) ir bezkrāsaina gāze ar specifisku nepatīkamu (merkaptāna) smaržu dēļ pievienotā odoranta. Gāzes tvaiki ievērojami smagāki par gaisu, izplatās lielos attālumos. Noplūdes laikā bezvēja gadījumā noplūdusī gāze uzkrājas zemās, nevēdināmās vietās. Lielas noplūdes gadījumā iesūcās gruntsī. Īpaši viegli uzliesmojoša gāze. Savienojoties ar skābekli vai slāpekli veido eksplozīvu savienojumu.

GHS02

GHS04

Asfiksants augstā koncentrācijā – skābekļa trūkums var būt fatāls. Bīstamās ķīmiskās vielas organismā var nokļūt caur elpošanas ceļiem, absorbējot caur ādu. Gāzes ieelpošana var novest pie nervu sistēmas, kustības un sirdsdarbības traucējumiem. Mazā koncentrācijā var izraisīt narkotisku iedarbību, reiboni, galvassāpes, sliktu dūšu, vemšanu. Liela daudzuma gāzes ieelpošana var novest pie bezsamaņas stāvokļa un nosmakšanas dēļ skābekļa trūkuma. Saskarsme ar iztvaikojošu šķidrumu var izraisīt apsaldējumu vai ādas sasalšanu. Jeelpojot izraisa iekaisumu, apgrūtina elpošanu un var izraisīt bezsamaņu. Cietušais var nejust brīdinājuma simptomus par iespējamu nosmakšanu. Gāzes noplūde rada uguns izcelšanās risku dēļ sprādzienbīstamas atmosfēras veidošanās.

GHS02

GHS07

GHS08

GHS09

Dīzeldegviela, plastifikatoru formēšanas eļļa – 3.bīstamības kategorijas bezkrāsains vai dzeltenbrūns gaistošs šķidrums ar raksturīgu ētera (saldenu) smaku. Uzliesmojošs šķidrums. Tvaiki ir smagāki nekā gaisss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Viela kairinoši iedarbojas uz ādu, acīm, degunu un rīkli, kaitīgs ieelpojot var izraisīt reiboni, galvassāpes, nelabumu un bezsamaņu. Ieklūšana plaušās var izraisīt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Dīzeldegviela var saturēt ievērojamu daudzumu aromātisko oglūdeņražu savienojumus, daži no tiem tiek uzrādīti kā iespējamie vēža izraisītāji. Ilglaicīga vai atkārtota atrašanās vielas ietekmē var izraisīt orgānu bojājumus. Pastāv gruntsūdeņu piesārņojuma un saindēšanas risks. Toksisks ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

GHS02

GHS07

GHS08

GHS09

Benzīns - 1.bīstamības kategorijas, bezkrāsains, gaistošs un viegli uzliesmojošs šķidrums ar zemu viskozitāti un raksturīgu naftas oglūdeņražu smaržu. Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums. Tvaiki ir smagāki nekā gaisss un var radīt eksplozīvu maisījumu vidi. Var kairināt ādu. Lielas koncentrācijas ieelpošanai ir narkotisks efekts un var izraisīt galvas sāpes, reiboni un miegainību. Norišanas gadījumos var izraisīt ģenētiskus bojājumus vai izraisīt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Benzīns var saturēt līdz 1% benzolu, kas tiek klasificēta kā kancerogēna viela, ilgstoša iedarbība var kaitēt auglībai vai izraisīt citas slimības. Pastāv gruntsūdeņu piesārņojuma un saindēšanas risks. Toksisks

ūdens organismiem un var izraisīt ilgstošu, nelabvēlīgu ietekmi uz ūdens vidi.

GHS02

GHS07

MTBE – 1.bīstamības kategorijas uzliesmojošs šķidrums. Dzidrs, krāsains, gaistošs šķidrums, vieglāks par ūdeni, ūdenī nešķīst. Tvaiki smagāki par gaisu un uzkrājas zemākajās vietās. Kaitīgs ieelpojot. Izraisa nopietnu acu un ādas kairinājumu. Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpcelos.

GHS07

GHS08

GHS09

Slānekļa eļļa - 2.bīstamības kategorijas viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Caurspīdīgs ar gaiši brūnu krāsu, smarža asa, kairinoša, iespējama sērūdeņradim raksturīga smaka. Tvaiki var veidot eksplozīvus maisījumus ar gaisu. Tokisks, ja norīts vai saskaras ar ādu. Saindēšanās simptomi: galvassāpes, sirdsklauves, reiboņi, vājums, psihiska uzbudināmība, nepamatota jautrības sajūta, sausuma sajūta mutē, kasīšana kaklā, klepus, nelabums, kustību koordinācijas traucējumi.

GHS02

GHS05

GHS06

GHS08

LEKI 30 - 2.bīstamības kategorijas uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Bezkrāsains vai mazliet dzeltenīgs šķidrums. Smarža aromātiska, alkohola. Tvaiki var veidot eksplozīvus maisījumus ar gaisu. Saindēšanās simptomi: slikta dūša, vemšana, miegainība, samaņas traucējumi (bezsamaņa), galvas sāpes, runas grūtības, pasliktināta redze, nogurums, sauss vai kairinošs klepus, kairinoša sajūta kaklā, acu asarošana. Var izraisīt ādas kairinājumu, neatgriezeniska kodīga ietekme uz acīm.

GHS02

GHS07

GHS05

GHS09

Izobutanols - 3.bīstamības kategorijas uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Tvaiki var veidot eksplozīvus maisījumus ar gaisu. Tvaiki smagāki par gaisu un uzkrājas zemākajās vietās. Saindēšanās simptomi: izraisa miegainību vai reiboņus, galvassāpes, nelabumu un pat bezsamaņu. Var kairināt elpošanas ceļus, izraisīt kakla iekaisumu un klepu. Kairina ādu, izraisa apsārtumu, ādas sausumu vai plaisāšanu, spēcīgi kairina acis, izraisa sāpes un redzes traucējumus.

Iespējamie rūpnieciskās avārijas attīstības scenāriji

Sašķidrinātās naftas gāzes tehnoloģijas avāriju scenāriji:

- gāzes mākoņa sprādziens vai ugunsgrēks;
- izplūdušas gāzes peļķes ugunsgrēks;
- strūklas ugunsgrēks;
- dzelzceļa cisternas, autocisternas BLEVE.

Naftas produktu tehnoloģijas avāriju scenāriji:

- dzelzceļa, autocisternu un rezervuāru tūlītēja izplūde;
- izplūdušās bīstamās vielas peļķes ugunsgrēks;
- pārspiediena iedarbība.

Rūpnieciskās avārijas bīstamība un riska faktori, ietekme uz cilvēku, vidi un īpašumu

Avārijas bīstamība var izpausties kā toksiskā iedarbība, sprādzienbīstamo koncentrāciju veidošanās, sprādziens un pārspiediena iedarbība, ugunsgrēks ar siltumstarojuma iedarbību. Iespējamie avāriju riska faktori – tehnoloģisko iekārtu bojājumi, cilvēka nepareiza rīcība, dabas katastrofas, aizdegšanās avota klātesamība, statiskā elektrība, smēķēšana, darbi ar atklātu uguni u.c.

Kā ietekme uz cilvēka veselību iespējama ietekme uz centrālo nervu sistēmu, iekšējo orgānu bojājumi, apdegumi un saindēšanās.

Kā ietekme uz vidi iespējama apkārtējās vides piesārņošana.

Kā ietekme uz īpašumu iespējama ēku un būvju daļēja vai pilnīga sabrukšana.

Pārskats par neatliekamajiem pasākumiem rūpniecisko avāriju gadījumos

Ugunsgrēka riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- ievērot ugunsdrošības pasākumus objektā;
- elektroiekārtu pareiza ekspluatācija;
- nodrošināt agrīnu aizdegšanās konstatēšanu un operatīvu rīcību tās likvidēšanai;
- operatīva cilvēku apziņošana un evakuācija;

- sadarbība ar glābšanas dienestiem.

Ķīmisko vielu un maisījumu riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- agrīna negadījuma konstatēšana;
- operatīva cilvēku apziņošana;
- cilvēku evakuācija;
- sadarbība ar glābšanas dienestiem.

Dabas katastrofu riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- savlaicīga informācijas saņemšana par dabas stihijas draudiem;
- operatīva rīcība negadījuma laikā;
- operatīva cilvēku un materiālo vērtību evakuācija nepieciešamības gadījumā;
- sadarbība ar glābšanas dienestiem;
- objekta funkciju izpildes nodrošinājums atbilstoši instrukcijām.

Informācija par brīdināšanu un rīcībām rūpnieciskās avārijas gadījumā

Rīdināšana par rūpniecisko avāriju

Lai brīdinātu apkārtnes iedzīvotājus, komersantus un organizācijas par rūpniecisku avāriju un to draudu gadījumos, tiks iedarbināta objektā esošā elektrosirēna un atbilstoši sakaru un apziņošanas shēmai veikta atbildīgo dienestu, blakus esošo komersantu un iedzīvotāju apziņošana. Ievēro un izpildi operatīvo dienestu norādījumus. Nezvani bez vajadzības operatīvajiem dienestiem. **Novērtē situāciju!**

Rīcība, atrodoties telpās

Saņemot brīdinājumu par rūpniecisko avāriju vai sajūtot gāzes un naftas produktu specifisko smaku no ārpuses, aizver ādurvis, iekšdurvis, logus un visas iespējamās atveres, lai gaiiss no ārpuses neieplūst telpās. Noslēdz vai izslēdz

ventilāciju, gaisa kondicionierus, aiztaisi ar līmlenti, plēvi vai alumīnija foliju atveres nosūces mehānismiem virtuvē, vannas istabā un citās telpās. Aiztaisi atveres zem durvīm ar mitriem dvieljiem vai plēvi un līmlenti. Ej uz telpu, kas ir virs zemes līmeņa un kurai ir vismazāk atveres uz ārpusi. Ja gāzes vai tvaiki iekļūst ēkā, veic seklas ieelpas caur dvieli vai citu audumu.

Rīcība, atrodoties ārpus telpām

Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot gāzes un naftas produktu specifisko smaku un atrodoties notikuma epicentrā vai tā tuvumā, steidzīgi dodies projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš pūš no sāna) un ej vismaz 800 metrus uz priekšu ārā no bīstamās zonas. Informē citus par notikušo. Neej dūmu vai ķīmiskās vielas tvaiku (gāzu) mākonī. Atstājot piesārņoto teritoriju, aizklāj muti ar audumu vai apgērbu, lai pēc iespējas samazinātu bīstamo vielu tvaiku/gāzu ieelpošanu. Ja esi bijis pakļauts bīstamo vielu ietekmei un tev ir slikta pašsajūta, vērsies pēc palīdzības pie medicīnas darbiniekiem. Atgriezies telpās tikai pēc operatīvo dienestu darbinieku atļaujas, atver logus, lai izvēdinātu telpas.

Evakuācija

Informācija par evakuēšanas nepieciešamību un papildus norādījumi tiks sniegti ar plašsaziņas līdzekļu vai VUGD un policijas skaļruņu palīdzību. Uzmanīgi ieklausies paziņojumā par evakuācijas norisi, iegaumē un ievēro evakuācijas virzienu, galamērķi vai pulcēšanās vieta. Ja iespējams, izmanto savu transportlīdzekli un brauc norādītajā evakuācijas virzienā uz galamērķi vai uz iepriekš izvēlēto vietu, kur esi plānojis patverties un kas sakrīt ar evakuācijas virzienu. Ja nav iespējams izmantot

savu transportlīdzekli, dodies uz tuvāko norādīto evakuācijas pulcēšanās vietu. Evakuācijas gadījumā paziņo par to tuviniekiem. Ja iespējams, pirms evakuācijas atslēdz savam mājoklim gāzes un elektrības padevi. Paziņo kaimiņiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai. Ja nepieciešama operatīva un īslaicīga evakuācija, ņem līdzi personu apliecinotus dokumentus (pase, ID karte), naudu, bankas kartes, mobilo telefonu, tā lādētāju, portatīvo radioaparātu ar baterijām un medikamentus, ja tos nepieciešams lietot regulāri. Veselības stāvokļa pasliktināšanās gadījumā (galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana) vērsties tuvākajā medicīnās iestādē vai, ja tuvumā ir cietušie, nekavējoties izsauc Neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu pa tālruni 113.

Necel paniku un saglabā mieru!

Papildus informācija

SIA „Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra”, saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.131, ir izstrādājusi un iesniegusi Valsts vides dienestā iesniegumu par bīstamajām vielām objektā un Vides pārraudzības valsts birojā drošības pārskatu.

Papildinformāciju par uzņēmumu, bīstamajām vielām, tehnoloģiskajām iekārtām, rūpniecisko avāriju bīstamību, riska faktoriem, civilo aizsardzību un drošības sistēmu iespējams iegūt SIA „Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra” drošības pārskatā (DP), kas sabiedrībai ir brīvi pieejams uzņēmuma administrācijas telpās Jelgavas ielā 2A, Daugavpilī. Iepazīties ar DP, objekta Civilās aizsardzības plānā sniegtos

informāciju un materiāltehniskajām rezervēm objektā, kā arī iegūt papildus informāciju un citas ziņas var iepriekš piesakoties pa telefonu **29487421** vai e-pastu:office@daug.fuels.lv.

Informācija par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu pieejama Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tīmekļvietnē.

SIA „Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra” Daugavpils naftas bāzē ir noteikta kārtība, kādā saskaņā ar objekta civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citiem avārijas (operatīvajiem) dienestiem veic reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī plāno un īsteno preventīvos pasākumus iespējamās avārijas seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

SIA „Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra” Daugavpils naftas bāzē ir nodrošināti nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

KUR ZVANĪT RŪPΝIECISKĀS AVĀRIJAS GADĪJUMĀ (ja tiek apdraudēta cilvēku dzīvība, veselība, īpašums, vide u.c.)

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests:

112

Valsts policija un pašvaldības policija:

112 vai 110

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests:

113 vai 112

Valsts vides dienesta Operatīvais koordinācijas centrs

26338800

Glābšanas dienestu vienotais tālruņa numurs

112